

Děti venku v přírodě: ohrožený druh?

Praha, 29. 4. 2016

„České děti tráví před obrazovkou televize nebo počítače něco mezi 3,5 a 5 hodinami denně“, říká publikace „Děti venku v přírodě: ohrožený druh?“ autora Petra Daniše. Jaký má tento fakt vliv na jejich fyzické a duševní zdraví? Zdravotní výzkumy v české populaci mluví jasně. Děti s obezitou, poruchami učení a psychickými potížemi přibývá.

Na českém trhu **vychází vůbec první publikace, která přehledně shrnuje výsledky výzkumů na téma kontaktu dětí s přírodou.** „Tráví naše děti venku málo, anebo hodně času?“, ptá se na začátku knihy její autor. Publikace, které předcházelo studium více než stovky odborných knih a článků, **dochází k jednoznačnému závěru: máme problém, se kterým musíme něco udělat.**

Knihy s podtitulem „O významu kontaktu s přírodou pro zdraví a učení našich dětí“ představuje proměny životního stylu a problémy, které mohou souviset s nedostatkem kontaktu dětí s přírodou v dnešní euroamerické civilizaci. **Podrobně mapuje přínosy kontaktu dětí s přírodou pro jejich zdraví, učení a celkový rozvoj.** Zvláštní kapitola věnuje volné dětské hře, nesvázané pravidly dospělých. „Podle vědců se díky hře rozvíjí některé části mozku, které umožňují lepší soustředění a rozhodování, stejně jako zralé emoční a sociální chování. Děti, které tráví více času nestrukturovanými aktivitami, jsou také více schopné stanovovat si vlastní cíle a cesty k jejich naplnění, což jsou klíčové schopnosti pro úspěch v jejich dalším životě“, píše autor studie.

Psycholožka Jana Nováčková, spoluautorka konceptu Respektovat a být respektován, k tomu říká: „Varovné údaje o zvyšujícím se čase stráveném dětmi na počítačích se snažíme napravit spíše přihlašovaním dětí do kroužků. Jenže kroužky jsou vesměs strukturované činnosti zaměřené na rozvíjení jednotlivých dovedností. Nejsou schopné rozvíjet komplexní kompetence jako volná hra a nestrukturovaná činnost vůbec, zejména venku.“ A dodává: „Petr Daniš přináší velmi srozumitelně podanou a výzkumy podloženou argumentaci k tomu, abychom nahlédli tyto souvislosti. A pokud se na popud této publikace zvýší počet rodinných výletů do přírody, není si co přát víc.“

Jednotlivé kapitoly autor prokládá **příklady dobré praxe.** Projektů a příkladů institucí, které kontakt dětí s přírodou podporují, představuje celkem deset: mezi nimi výstavbu školních zahrad, lesní mateřské školy, české skauty nebo vzdělávací program Les ve škole.

Vydání knihy podpořil také Bedřich Moldan, zakladatel Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze a první český ministr životního prostředí. „Tato publikace je víc než potřebná. Snad přispěje k pochopení, jak je důležitý živý kontakt dětí s přírodou. Já sám jsem z generace, pro kterou bylo naprosto samozřejmé být prakticky stále venku, a navíc jsem prožil woodcrafterské mládí. Víím tak, co dnešní děti i starší dívky a mladíci přivázaní mnoho hodin denně ke svým počítačům ztrácejí, o co jsou ochuzeni.“

Publikace nezůstává jen u popisu problému a ukázek pozitivních příkladů z praxe. **Na konci autor doporučuje, co může dělat každý z nás.** Opírá se přitom o postupy, které se v tuzemsku nebo ve světě osvědčily: „Dopřejme svým dětem alespoň hodinu času denně venku. Přenesme zeleň do školy a školy do zeleně. Učme se přímo venku, na zahradě, v lese, v parku.“, uvádí některá z doporučení. „Zavádějme systémová opatření, která usnadní odpočinek a výuku dětí v zeleni.“

Petr Daniš pracuje jako ředitel vzdělávacího centra TEREZA. Má čtyři děti a chodí s nimi ven. Publikace „Děti venku v přírodě: ohrožený druh?“ je ke stažení [zde](#)

Kontakt pro bližší informace:

Mariana Zbořilová, mariana.zborilova@terezanet.cz, 777 966 796

TEREZA, vzdělávací centrum z.u., Haštalská 17, 110 00 Praha 1

Sledujte nás: www.terezanet.cz, www.jdeteven.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz.